

Četrtek, 4. julij 2013

14. poudarja pomen učinkovitega, verodostojnega izvajanja sporazuma o trgovini z orožjem in spodbuja države članice, naj osredotočijo svoja mednarodna prizadevanja na vsesplošnem pristopu k sporazumu in čimprejšnjem začetku veljavnosti;

15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu sekretarju Združenih narodov.

P7_TA(2013)0325

Začetek pogajanj o večstranskem sporazumu o storitvah

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. julija 2013 o začetku pogajanj o večstranskem sporazumu o storitvah (2013/2583(RSP))

(2016/C 075/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojega prejšnjega poročila o storitvah, zlasti resolucije z dne 4. septembra 2008 o trgovini s storitvami ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o stanju razvojne agende iz Dohe in o prihodnosti Svetovne trgovinske organizacije (STO), zlasti resolucije z dne 16. decembra 2009 o možnostih za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO ⁽²⁾ ter z dne 14. septembra 2011 o trenutnem stanju pogajanj o razvojni agendi iz Dohe ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2011 o trgovinskih ovirah in ovirah za naložbe ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Protokola št. 26 k Pogodbi o delovanju Evropske unije o storitvah splošnega pomena ter Listine o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami (GATS), ki je začel veljati 1. januarja 1995; ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2003 o Splošnem sporazumu o trgovini s storitvami v okviru STO, vključno s kulturno raznolikostjo ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju osnutka pogajalskih smernic za večstranski sporazum o trgovini s storitvami, ki ga je 15. februarja 2013 predložila Evropska komisija,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Trgovina, rast in svetovne zadeve – trgovinska politika je temeljna sestavina strategije EU 2020“ ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu svetu o trgovinskih ovirah in ovirah za naložbe 2012 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju poročila z dne 21. aprila 2011 o posebnem pogajalskem srečanju o trgovini s storitvami ⁽⁸⁾, ki ga je predsednik sveta za trgovino s storitvami v STO, veleposlanik Fernando de Mateo, pripravil za odbor za trgovinska pogajanja,

⁽¹⁾ UL C 295 E, 4.12.2009, str. 67.

⁽²⁾ UL C 286 E, 22.10.2010, str. 1.

⁽³⁾ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 84.

⁽⁴⁾ UL C 168 E, 14.6.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 61 E, 10.3.2004, str. 289.

⁽⁶⁾ COM(2010)0612.

⁽⁷⁾ COM(2012)0070.

⁽⁸⁾ TN/S/36.

Četrtek, 4. julij 2013

- ob upoštevanju izjave skupine „Really Good Friends of Services“ (Zelo dobri prijatelji storitev) z dne 5. julija 2012,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker storitve predstavljajo skoraj tri četrtine BDP in zaposlitev EU ter so bistvene za ohranjanje in povečevanje njene konkurenčnosti;
- B. ker so storitve leta 2011 predstavljale 28 % izvoza EU in več kot polovico neposrednih tujih naložb v tretjih državah;
- C. ker ima EU pomembno vlogo v trgovini s storitvami, saj je največji izvoznik storitev na svetu s 25,65 % celotnega svetovnega izvoza storitev v letu 2011;
- D. ker bi vse države morale imeti možnost, da razvijajo, vzdržujejo in regulirajo javne storitve splošnega interesa;
- E. ker je 129 članic STO sprejelo zaveze v okviru sporazuma GATS, ker pa večina teh držav ni sprejela zavez v vseh sektorjih;
- F. ker so trenutne ekonomske in finančne razmere bolj kot kdaj koli prej pokazale, da imajo javne storitve v Evropski uniji bistveno vlogo; ker te storitve na področjih zdravstvenega varstva, nege otrok ali skrbi za starejše, pomoči invalidom ali socialnih stanovanj zagotavljajo temeljno varnostno mrežo in pomagajo spodbujati socialno kohezijo; ker imajo javne storitve na področju izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja ključno vlogo pri načrtu za rast in zaposlovanje;
- G. ker je v času šeste ministrske konference STO leta 2005 v Hongkongu komaj 30 držav predložilo nove ponudbe za storitve in ker večstranska pogajanja o storitvah od julija 2008 skoraj niso napredovala;
- H. ker so bili zaradi gospodarske krize v letih 2008 in 2009 uvedeni novi protekcionistični ukrepi za omejitev trgovine s storitvami;
- I. ker so predhodni pogovori o obliki in zgradbi sporazuma o trgovini s storitvami leta 2012 potekali med člani skupine „zelo dobri prijatelji storitev“;
- J. ker je 21 članic STO ⁽¹⁾, ki se pogajajo z EU, večinoma držav OECD in predstavljajo 70 % svetovne čezmejne trgovine s storitvami (brez trgovine s storitvami znotraj EU) ter 58 % trgovine EU s poslovnimi storitvami; ker med udeleženkami pogajanj za zdaj ni držav BRIKS, članic Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) ali afriških, karibskih ali pacifiških držav;
- K. ker je Komisija Svetu 15. februarja 2013 predložila osnutek pogajalskih smernic in 18. marca 2013 prejela mandat, da se udeleži pogajanj o sporazumu o trgovini s storitvami;
1. meni, da je mnogostranski trgovinski sistem, ki ga predstavlja STO, še vedno najučinkovitejši okvir za vzpostavitev odprte in pravične trgovine na svetovni ravni; vendar se strinja, da so bile zaradi zastoja med osmo ministrsko konferenco STO decembra 2011 potrebne nove dvostranske in večstranske pobude, ki bi dale zagon trgovinskim pogajanjem v Ženevi; vendar poudarja, da je potrebno, da vse nove pobude ostanejo zasidrane v okviru STO;
2. obžaluje dejstvo, da je bila trgovini s storitvami od začetka kroga pogajanj v Dohi namenjena omejena pozornost; poudarja, da so storitve steber gospodarstva in trgovine v 21. stoletju, saj je nastanek svetovnih vrednostnih verig odvisen od zagotavljanja storitev; poudarja pomen storitev splošnega interesa pri zagotavljanju bistvene varnostne mreže za državljane in pri spodbujanju socialne kohezije na občinski, regionalni in državni ravni ter ravni EU;

⁽¹⁾ Avstralija, Kanada, Čile, Kitajska, Kolumbija, Kostarika, Hongkong, Izrael, Japonska, Republika Koreja, Mehika, Nova Zelandija, Norveška, Pakistan, Panama, Paragvaj, Peru, Švica, Tajvan, Turčija in ZDA.

Četrtek, 4. julij 2013

3. obžaluje dejstvo, da so razporedi GATS članic STO postali zastareli in ne odražajo dejanske stopnje omejitev trgovine s storitvami v teh državah, zlasti tistih, ki so začele obširno samostojno liberalizacijo, ter dejstvo, da imajo članice STO še vedno zelo različne in nejasne stopnje liberalizacije in ureditev pri svojih zavezah glede trgovine s storitvami;
4. pozdravlja začetek pogajanj o sporazumu o trgovini s storitvami in udeležbo EU pri teh pogovorih že od začetka, da bi spodbudila svoje interese in zastopala svoja stališča o obliki in zgradbi sporazuma; meni, da bi lahko udeležba EU spodbudila usklajenost med sporazumom o trgovini s storitvami in mnogostranskim sistemom ter prispevala k ohranjanju primernega parlamentarnega nadzora nad pogajalskim procesom;
5. obžaluje dejstvo, da je Svet mandat podelil, ne da bi pri tem upošteval stališče Parlamenta;
6. opozarja Komisijo na njeno obveznost, da Parlament nemudoma in v celoti obvešča v vseh fazah pogajanj (pred krogi pogajanj in po njih);
7. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo pogajanja o sporazumu o trgovini s storitvami (TISA) potekala v skladu s pravili STO o preglednosti in da bodo vsi člani STO o njih pravočasno in izčrpno obveščeni;
8. je prepričan, da ni bila dosežena kritična masa, ki bi omogočala razširitev koristi tega prihodnjega sporazuma o trgovini s storitvami na vse članice STO, zaradi tega pa za ta sporazum ne bi smela veljati določba o državi z največjimi ugodnostmi iz sporazuma GATS ⁽¹⁾;
9. vendar zaskrbljeno ugotavlja, da med stranmi, ki se pogajajo, ni trgov v vzponu (razen Turčije), zlasti držav BRIKS, kjer je prisotna rast trgovine s storitvami ter naložb vanje in kjer so ovire, zlasti za tuje vlagatelje, največje; zato vabi Kitajsko in druga gospodarstva v vzponu, naj se pridružijo pogajanjem;
10. meni, da ohranjanje možnosti, da druge države, vključno z gospodarstvi v vzponu, postanejo del teh pogajanj, ne bi smelo zmanjšati ambicij tega sporazuma, saj bi lahko le visoka stopnja liberalizacije ter zblíževanja ureditev te države prepričala k pristopu k pogajanjem;
11. priporoča, da bi morala za ohranitev možnosti pristopa novih podpisnic k prihodnjemu sporazumu o trgovini s storitvami zasnova tega sporazuma slediti obliki in zgradbi sporazuma GATS, vključno s pojmom pozitivnega seznama zavez, in prevzeti osrednje opredelitve in načela, določena v sporazumu GATS, skupaj z njegovimi pravili o nacionalni obravnavi, tržnem dostopu in ureditvah;
12. poziva Komisijo, naj začetno ponudbo oblikuje tako, da bo podobna njeni zadnji ponudbi v zvezi z razporedom GATS, in naj pri pogajanju o zavezah za dostop do trgov sledi naslednjim ciljem:
 - zagotavljanje bolj enakih konkurenčnih pogojev z zmanjšanjem neravnovesij zavez GATS med podpisnicami, sektorji in načini;
 - spodbujanje ambicioznega programa za ofenzivne interese EU, zlasti glede poslovnih storitev, storitev IKT, finančnih in pravnih storitev, e-trgovine, storitev pomorskega in letalskega prevoza, okoljskih storitev, turizma in gradnje; varovanje interesov EU na trgih tretjih držav, ob tem pa vključitev bonitetne izjeme GATS v sporazum o trgovini s storitvami, kar bo sodelujočim državam omogočalo, da uveljavijo notranjo regulacijo finančnih trgov in produktov v bonitetne namene; pozivanje k vključitvi bonitetne izjeme GATS za finančne storitve v sporazum o trgovini s storitvami, da bi podpisnicam sporazuma omogočili sprejem ukrepov iz bonitetnih razlogov ne glede na druge določbe tega sporazuma;

⁽¹⁾ Člen II sporazuma GATS.

Četrtek, 4. julij 2013

- zagovarjanje evropske občutljivosti glede javnih storitev in storitev splošnega pomena (kot je opredeljeno v pogodbah EU) na področjih javnega izobraževanja, javnega zdravja, preskrbe z vodo in ravnanja z odpadki ter nadaljnje nesprijemanje zavez glede avdiovizualnih storitev ali kulturnih storitev, kot je že praksa pri sporazumu GATS in dvostranskih prototrgovinskih sporazumih;
- preprečevanje zavez in pravil v zvezi s finančnimi storitvami, ki bi bili v nasprotju z nedavnimi ukrepi za regulacijo finančnih trgov in proizvodov;
- previden pristop k ponudbam, izmenjanim v okviru načina 4, ob upoštevanju, da ima EU ofenzivne interese v povezavi z visoko usposobljenimi delavci in da bi EU morala zlasti v okviru Sporazuma o trgovini s storitvami ponovno uveljaviti, da mora začasno gibanje fizičnih oseb za namene zagotavljanja storitve po načinu 4, biti skladno z nacionalnimi delavskimi in socialnimi pravicami ter kolektivnimi pogodbami, in da se po Splošnem sporazumu o trgovini s storitvami nobeni strani ne sme preprečiti uporabe ukrepov, s katerimi ureja vstop oseb v okviru svojega ozemlja, če ti ukrepi ne izničijo ugodnosti, nastalih na podlagi zavez strani;
- ohranjanje nevtralnosti glede vprašanja javnega ali zasebnega značaja lastništva nad gospodarskimi subjekti, za katere veljajo zaveze;
- zagotavljanje, da bo vsaka liberalizacija pretoka podatkov popolnoma skladna s pravnim redom Unije v zvezi z zasebnostjo in varstvom podatkov;

13. ugotavlja, da je EU že sklenila dvostranske trgovske sporazume z nekaterimi partnerji za pogajanja o sporazumu o trgovini s storitvami (tudi z Japonsko, kmalu pa tudi z ZDA), ali se o njih še pogaja, vključujejo pa trdna poglavja o storitvah, v katerih so bolj obravnavana dvostranska vprašanja, značilna za posamezno državo; meni, da je glede dostopa do trga EU v teh pogajanjih močno odvisna od drugega partnerja (npr. Avstralija, Nova Zelandija, Mehika, Tajvan in Turčija);

14. poudarja, da bi morala vključitev načel mirovanja in vzmeti v razporede omogočati vezavo zavez pogodbenic na sedanje ravni ter voditi k nadaljnjemu postopnemu odpiranju;

15. meni, da bi moral sporazum o trgovini s storitvami vsebovati trdnejše regulativne ureditve za preglednost, konkurenco, zahteve za izdajo dovoljenj ter ureditve za posamezne sektorje, kljub temu da imajo države pravico sprejeti ureditve, ki so primerno utemeljene na ciljih javne politike ⁽¹⁾;

16. meni, da je nujno, da EU in njene države članice obdržijo možnost ohranjanja in razvijanja svojih kulturnih in avdiovizualnih politik, in to v okviru svojih veljavnih zakonov, standardov in sporazumov; zato pozdravlja, da je Svet iz pogajalskega mandata izključil storitve na področju kulture in avdiovizualne storitve;

17. poudarja, da so ta pogajanja priložnost za izboljšanje pravil o javnem naročanju ⁽²⁾ in subvencijah ⁽³⁾ za storitve, zaradi katerih je prišlo do zastoja pogajanj o sporazumu GATS;

18. meni, da bi moral sporazum o trgovini s storitvami vsebovati klavzulo o pristopu, določbe, ki opredeljujejo pogoje in postopke za pristop vseh članic STO k sporazumu, ter poseben mehanizem za reševanje sporov, ki ne bi posegal v možnost uporabe splošnega mehanizma STO za reševanje sporov;

19. ugotavlja, da je pogajalski mandat predlagala Komisija, sprejel pa ga je Svet, pri tem pa ni bila opravljena ocena učinka; vztraja, da mora Komisija sprejeti nadaljnje ukrepe v zvezi z njenim namenom priprave ocene učinka na trajnost in da jih mora sprejeti ob posvetovanju z zadevnimi interesnimi skupinami v zvezi z družbenimi, okoljskimi in drugimi pomisleki; zahteva, naj Komisija objavi oceno učinka na trajnost z namenom, da bi zaključke te ocene upoštevala pri pogajanjih;

⁽¹⁾ Člena XIV in XIVa sporazuma GATS.

⁽²⁾ Člen XIII sporazuma GATS.

⁽³⁾ Člen XV sporazuma GATS.

Četrtek, 4. julij 2013

20. meni, da je rok dveh let za sklenitev takšnih pogajanj zelo ambiciozen; poudarja, da mora sčasoma prevladati kakovost, in vztraja, da morajo biti pogajanja pregledna in da morajo zagotovijo dovolj prostora in časa za javno in parlamentarno razpravo, temelječo na dejstvih;

21. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0326

Dvig uvoznih dajatev na kmetijske proizvode na Norveškem

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. julija 2013 o dvigu uvoznih dajatev na kmetijske proizvode na Norveškem (2013/2547(RSP))

(2016/C 075/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 19 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (sporazum EGP),
 - ob upoštevanju sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Norveško o dodatnih trgovinskih preferencialih za kmetijske proizvode, doseženega na podlagi člena 19 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (dvostranski sporazum) ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svojega stališča z dne 13. septembra 2011 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Kraljevino Norveško o dodatnih trgovinskih preferencialih za kmetijske proizvode, doseženega na podlagi člena 19 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju pisma z dne 9. marca 2011 norveškega ministrstva za trgovino in industrijo komisarju za notranji trg in storitve v zvezi aktom o enotnem trgu,
 - ob upoštevanju sklepov 38. seje Sveta EGP z dne 26. novembra 2012,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o znatnem dvigu uvoznih dajatev na kmetijske proizvode na Norveškem (O-000048/2013 – B7-0210/2013),
 - ob upoštevanju členov 115(5) in 110(2) Poslovnika,
- A. ker se v skladu s členom 19 sporazuma EGP pogodbenice obvezujejo, da si bodo še naprej prizadevale doseči postopno liberalizacijo trgovine s kmetijskimi proizvodi;
- B. ker sporazum EGP daje Norveški podlago za enakovreden dostop do notranjega trga in ker pogodbenice menijo, da je koristen za vse;
- C. ker so na splošno gospodarski in politični odnosi med EU in Norveško odlični; ker bi treba razlike med partnericami obravnavati z dialogom;
- D. ker je dvostranski sporazum, ki je začel veljati januarja 2012, obnovil preferencialni, vzajemni in medsebojno koristni pravni okvir za trgovinske preferenciale za kmetijske proizvode, vključno z mesom in mlečnimi izdelki;

⁽¹⁾ UL L 327, 9.12.2011, str. 2.

⁽²⁾ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 168.